

Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Metodický list

Název: Vlastivěda trochu jinak

Zpracovala: Andrea Ulmanová

Škola: 7. ZŠ v Mladé Boleslavi

Třída: 5. ročník

Počet žáků: 23

Téma: Kraje České republiky (kraj Hlavní město Praha, Středočeský a Plzeňský kraj) a krajská města (Praha a Plzeň)

Klíčové kompetence: kompetence k učení

Vzdělávací oblast: Vlastivěda

Cíl: Žák má základní znalosti o krajích ČR (kraj Hlavní město Praha, Středočeský a Plzeňský kraj), umí jmenovat krajská města a další města, popíše povrch daného kraje, orientuje se v průmyslu a hospodářství daného kraje, umí vyjmenovat zajímavosti jednotlivých krajů. Žák se umí orientovat v mapě. Žák umí spolupracovat ve skupině.

Pomůcky: školní sešity, psací potřeby, slepé mapy jednotlivých krajů, ilustrované atlasy, barevné mapy, texty o jednotlivých krajích, papíry s doplňovačkou

Popis aktivity:

Úvodní část hodiny – motivace

Rozdělení do šesti skupin po čtyřech.

Skládání puzzle ČR a hádanky: Který kraj je nejmenší? (kraj Hlavní město Praha) Který kraj je největší? (Středočeský kraj) Který kraj je nejzápadnější? (Karlovarský kraj) Který kraj je nejvýchodnější? (Moravskoslezský kraj)

Hlavní část hodiny

Každá skupina dostane text o nějakém kraji. Úkolem je text přečíst, udělat si z něj zápis a tučná slova vyznačit ve slepé mapě. Po cca 20 minutách dojde k promíchání skupin. Vzniknou 4 skupiny po šesti (z každé původní skupiny půjde jeden člověk do jiné skupiny a utvoří novou skupinu). Ve skupinách si navzájem předají informace, které se dozvěděli, udělají si zápis ze zbylých dvou krajů a vyznačí si jednotlivé informace ve slepé mapě. Poté se vrátí do lavic.

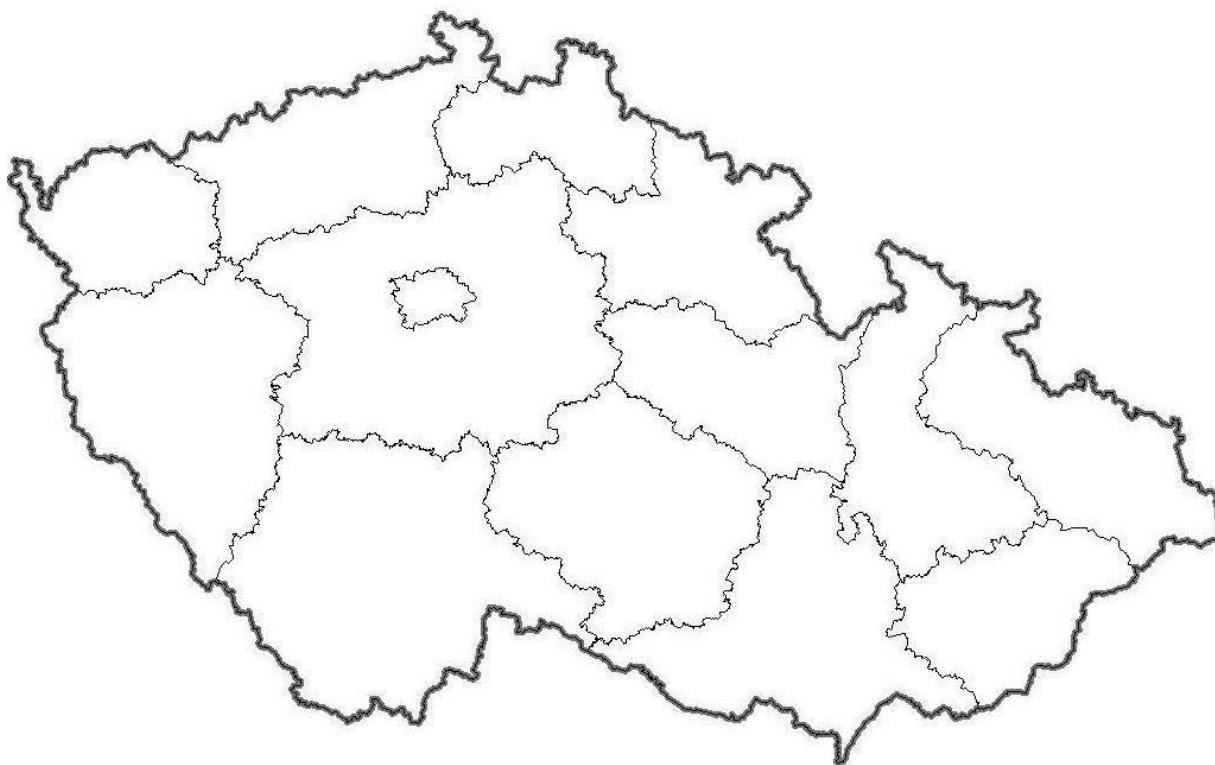
Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Závěrečná část

Děti dostanou křížovku týkající se nově získaných informací. Jejich úkolem je pomocí svých zápisů tajenku vyřešit. Společná kontrola.

Zhodnocení a reflexe

Přílohy:

Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Kraj Hlavní město Praha

Praha je hlavním městem České republiky a krajovým městem středoevropského kraje. Současně je i samostatným krajem s názvem Hlavní město Praha a je tedy i samostatným krajem. Je to největší kraj České republiky. Jeho sídlem je město Praha. Praha je staré město, ale i moderní město. Je to město, které má mnoho zajímavostí. Je to město, které má mnoho zajímavostí. Je to město, které má mnoho zajímavostí.

V Praze sídlí prezident České republiky, vláda a parlament. Praha je střediskem vědy, umění, kultury. Najdeme zde mnoho architektonických památek. Nachází se zde mnoho muzeí, galerií a divadel. V Praze sídlí i mnoho významných institucí. V Praze sídlí i mnoho významných institucí. V Praze sídlí i mnoho významných institucí.

O rozvoji města se zasloužil český král Karlo IV. Byl to on, kdo postavil Prahu na novém místě. Byl to on, kdo postavil Prahu na novém místě. Byl to on, kdo postavil Prahu na novém místě. Byl to on, kdo postavil Prahu na novém místě. Byl to on, kdo postavil Prahu na novém místě.

V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí.

Vzhledem ke své poloze ve střední Evropě a ke své historii je Praha důležitou dopravní křižovatkou. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí.

Praha patří k nejkrásnějším městům světa. Její kultura je bohatá a různá. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí.

Národní divadlo: Dnešní podoba Národního divadla byla vytvořena v letech 1868-1881. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí. V Praze je i mnoho zajímavostí.

Národní divadlo vzniklo z myšlenky vytvořit divadlo kamerního charakteru. Bylo to v době Rakouska – Uherska. Češi chtěli postavit divadlo, které by bylo jejich. Češi chtěli postavit divadlo, které by bylo jejich. Češi chtěli postavit divadlo, které by bylo jejich. Češi chtěli postavit divadlo, které by bylo jejich. Češi chtěli postavit divadlo, které by bylo jejich. Češi chtěli postavit divadlo, které by bylo jejich. Češi chtěli postavit divadlo, které by bylo jejich.

Agenda

Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Středočeský kraj

Středočeský kraj obklopuje hlavní město Prahu. Je to největší kraj České republiky. **Praha** je krajským městem Středočeského kraje. Středočeský kraj slouží jako zemědělské a rekreační zázemí Prahy. Další města v tomto kraji jsou **Benešov, Kutná Hora, Příbram, Beroun, Kladno, Mladá Boleslav, Mělník**.

Na severovýchodě tohoto kraje se rozkládá **Polabská nížina**, směrem k jihu se povrch zvyšuje do **Středočeské pahorkatiny** a na jihozápadě do pohoří **Brdy**. Nejvyšším bodem Brd je **Tok**. U města **Mělník** se naše nejdelší řeka **Vltava** vlévá do **Labe**. Dalšími řekami v tomto kraji jsou **Sázava, Berounka** a **Jizera**. Na řece Vltavě najdeme **vodní nádrže Orlík a Slapy**.

V Polabské nížině jsou vhodné podmínky pro pěstování pšenice, cukrové řepy, kukuřice, zeleniny a ovoce. Zemědělské produkty využívá potravinářský průmysl. V okolí města Berouna se těží a zpracovává vápenec. Chemický průmysl najdeme v Neratovicích a Kralupech nad Vltavou. Významný je automobilový průmysl, jeho výrobní závody značky Škoda jsou v Mladé Boleslavi a v Kolíně. Mezi historická místa patří města **Mělník, Kolín, Kutná Hora, hrady Karlštejn, Křivoklát, Kokořín, zámky Konopiště a Lány**. Historicky velmi významné je město Kutná Hora, které bylo zapsáno na seznam památek UNESCO, stejně jako nedaleká katedrála v Sedlci. Ve Středočeském kraji jsou chráněné krajinné oblasti – **Křivoklátsko, Kokořínsko a Český kras**.

ŠKODA AUTO a.s.: ŠKODA AUTO a.s. je v České republice největší firma vyrábějící automobily. Její sídlo je v Mladé Boleslavi. Značka ŠKODA patří mezi nejstarší automobilky na světě. Historie výroby začala v roce 1895, když mechanik Václav Laurin a knihkupec Václav Klement vyrobili společně první kolo – Slavia. Později začali s výrobou motocyklů, které se rychle prodávaly. Úspěch majitele firmy povzbudil, a tak započali s výrobou nejstarších aut. V roce 1925 se spojili s firmou Škoda Plzeň. Během válek i v poválečném období stále vyráběla ŠKODA vozy špičkové kvality. V roce 1991 začala spolupráce s německou firmou Volkswagen, která ŠKODU jen posílila. Přehled historie firmy ŠKODA AUTO a.s. ukazuje ŠKODA muzeum v Mladé Boleslavi, kde je vystaveno také 340 modelů z historie výroby aut. Je tu první kolo, motocykly, závodní speciály, prototypy i vozy sériové výroby. Například i Škoda Popular, Škoda Felicia, Octavia, Škoda 110, 120, 1000 MB, Favorit. Nyní tato firma vyrábí typy Superb, Fabia, Scala, Kodiaq, Kamiq a další.

Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Plzeňský kraj

Plzeňský kraj leží v západních Čechách, krajším městem je Plzeň. Dalšími městy jsou Domažlice, Rokycany, Tachov a Klatovy. Podél státní hranice s Německem se nacházejí pohory Šumava (nejvyšší vrchol Plešný) a Český les (nejvyšší hora Čertovský). Šumava je národním parkem a chráněnou krajinnou oblastí. Najdeme zde mnoho ledovcových jezer, například Černé, Čertovo, Prácheňské a Láka. Sféra kraje vyplňuje Plzeňská pahorkatina. Soutokem řek Mlýnská, Radbuza, Úhlavky. Ústavy vznikla v Plzeň řeka Berounka.

Spíše chladnější a vlhký podnebí kraje umocňuje přetváření hraniční a nánárodních oblastí. Chová se zde škot. Na Plzeňsku se těží a zpracovává křemík, surovina pro výrobu porcelánu. Město Plzeň je známé strojírenskou výrobou ve Škodových závodech a pivovarnictvím (Pilsner Urquell – pivovar Prácheň).

Krajští město Plzeň je významné historické město a je čtvrtým největším městem v České republice. V Plzni jsou známé památkami zejména gotická katedrála sv. Bartoloměje a Velká synagoga. Působí zde i Divadlo Josefa Kajetána Tyla. V Plzeňském kraji také najdeme historické památky – vodní hrad Švihov, hrad Blatná, zámek Hurvínek Týn a kláštery Plzeň a Mladou. Území v okolí město Domažlice a Tachova tvoří národnopisnou oblast Chodsko. Dnes se zde mluví nářečím a dodržují se původní lidové zvyky.

Hurvínek a Spejbl: Divadlo Spejbla a Hurvínka (S+H) je soukromé divadlo zaměřené na představení pro děti, v kterých hrají Spejbl, Hurvínek, Mlánička, paní Kateřina a pes Žerýk. Divadlo S+H založil prof. Josef Skup v Plzni roku 1930 jako první profesionální loutkovou scénu. Moderního Týtu v tehdejší Čechoslovensku. Na počátku byl hlášení a jednou postavou Spejbl, který se zrodil v roce 1920. Mlý ho vřel plzeňský řezbář Karel Novák. Hurvínek, jeho syn, přišel na svět o šest let později a je dětem forbáre šustava. Mlánička, Vmí jako zmměna podobu Spejbla, ale na rozdíl od něj, má Hurvínek vláry a pohybliví oči. Obě loutky negativně vidí a lids jm propojovali tosel Skupa, podle Milos Krcmar a v současnosti tuto roli zastává Martin Klasek.

V roce 1945 divadlo přesídli do Prahy, kde působil dlouh. Po válce se také změnil charakter postav Spejbla a Hurvínka. Postupně přibývaly další postavy – Mlánička, paní Kateřina (Mlánička) a pes Žerýk.

Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Doplňovačka

Vše napiš v 1. pádě jednotného čísla. Písmeno CH se píše zvlášť.

Která řeka vzniká soutokem řek Úhlavy, Úslavy, Mže a Radbuzy?
Která významná osoba sídlí v Praze?
Jak se českým názvem jmenuje pivo vyráběné v Plzeňském kraji?
Jmenuj jednu CHKO ze Středočeského kraje.
Která opera se hrála při otevření Národního divadla?
Tak se jmenuje nejvyšší hora Českého lesa?
Jmenuj jedno historické město Středočeského kraje?
Ze které postavy vznikla postava Hurvíňka?
Které náměstí patří mezi historické památky Prahy?
Které jezero najdeme v NP Šumava?
Která řeka se u Mělníku vlévá do Labe?
Tak se jmenoval jeden ze zakladatelů firmy ŠKODA AUTO a.s.?
Orlík a Slapy jsou ...?
Která řeka protéká Mladou Boleslaví?

Tajenka: ..... Víš, kdo to byl? .....

Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Doplňovačka

Vše napiš v 1. pádě jednotného čísla. Písmeno CH se píše zvlášť.

Která řeka vzniká soutokem řek Úhlavy, Úslavy, Mže a Radbuzy?
Která významná osoba sídlí v Praze?
Jak se českým názvem jmenuje pivo vyráběné v Plzeňském kraji?
Jmenuj jednu CHKO ze Středočeského kraje.
Která opera se hrála při otevření Národního divadla?
Jak se jmenuje nejvyšší hora Českého lesa?
Jmenuj jedno historické město Středočeského kraje?
Ze které postavy vznikla postava Hurvíňka?
Které náměstí patří mezi historické památky Prahy?
Které jezero najdeme v NP Šumava?
Která řeka se u Mělníku vlévá do Labe?
Jak se jmenoval jeden ze zakladatelů firmy ŠKODA AUTO a.s?
Orlík a Slapy jsou ...?
Která řeka protéká Mladou Boleslaví?

Tajenka:

Víš, kdo to byl?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Projekt Učitelem moderně a odborně – podpora učitelského vzdělávání na FP TUL, reg. číslo:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006908

Toto dílo je licencováno pod licencí **Creative Commons BY-SA** (Uveďte původ – Zachovejte licenci).
Licenční podmínky najdete na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

